

Oikeusministeriö

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö Poliisihallitukselle 22.5.2026 VN/15033/2026

Poliisihallituksen lausunto asetustalonnos rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 Lausuntopyyntö

Oikeusministeriö on pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa asetustalonnoksesta rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta muuttuu 1.1.2027.

Lain muutoksen johdosta rikosasioiden ja riita-asioiden sovittelun järjestämisvastuu siirtyy Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselta Oikeuspalveluvirastolle. Voimassa olevan lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta, jota on tarpeen päivittää muutoksia vastaavasti.

Esityksessä ehdotetaan hallinnonalan muutoksen johdosta tehtävien muutosten lisäksi, että rikosasioiden sovittelun neuvottelukuntaa koskevat pykälät kumottaisiin ja valtakunnallinen yhteistyö toteutettaisiin neuvottelukuntamuotoisen yhteistyön sijasta vapaamuotoisesti.

Oikeusministeriö on pyytänyt Poliisihallitusta toimittamaan lausunnon 3.7.2026 mennessä.

2 Poliisihallituksen lausunto

2.1 Yleistä

Poliisihallituksen arvion mukaan esitetyillä asetusmuutoksilla ei ole käytännön vaikutuksia poliisin operatiiviseen toimintaan tai poliisin resursseihin, eikä niillä ole vaikutuksia poliisiyksiköiden yhteistyöhön sovittelutoimistojen kanssa.

2.2 Neuvottelukuntaa koskeva ehdotus

Sovittelutoiminnan kehittäminen ja sujuvuus edellyttää tiivistä yhteistyötä eri hallinnonaloilla toimivien sovittelualoitteita tekevien viranomaisten kuten poliisin, sosiaaliviranomaisten ja koulujen sekä erilaisten palveluntuottajien ja järjestöjen välillä. Asetusta valmisteltaessa on arvioitu, että sovittelun valtakunnallisen kehittämisen tukeminen ja yhteistyön edistäminen ei edellytä neuvottelukuntamaista yhteistyötä. Poliisihallitus on jäsenenä sovittelun neuvottelukunnassa.

Poliisi on merkittävin sovittelualoitteita tekevä taho Suomessa. Poliisihallitus pitää tärkeänä, että poliisilaitosten ja sovittelutoimistojen hyvää yhteistyötä kehitetään edelleen alueellisesti ja Oikeuspalveluvirasto ja Poliisihallitus kehittävät toimintaa valtakunnallisesti sekä edistävät yhteistyötä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Yhteistyön muotoihin tai kokoonpanoihin liittyvien kysymysten osalta Poliisihallitus ei katso tarpeelliseksi laki- tai asetustasoista säätelyä. Muutos edellyttää kuitenkin uusien yhteistyömallien luomista Oikeuspalveluviraston ja aloitteita tekevien viranomaisten kesken.

2.3 Kommentit muista ehdotuksista

Muut asetuksella tehtävät muutokset ovat lähinnä teknisiä muutoksia koskien toiminnan siirtymistä Terveys- ja hyvinvoinnin laitokselta Oikeusministeriölle eikä Poliisihallituksella ole näihin ehdotuksiin lausuttavaa.

Poliisihallitus korostaa sovittelutoiminnan resurssien ja osaamisen varmistamista, mikä on olennaista tehokkaan ja tuloksellisen sovittelutoiminnan kannalta.

Sanna Heikinheimo, poliisijohtaja

Sari Malinen, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.07.2026 klo 18:07. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi

Poliisihallitus, esikunta

Poliisiylitarkastaja Minna Ketola

01.07.2026

Asiakirja: ID-26442023

Asia: POL-2026-73559

Poliisihallitus

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi